

namreč akt iz poprejšnjega stoletja, v katerem stoji med knezom Auerspergom in pa njegovim sosedom, ki je bil lastnik hiše števil. 12 v gosposkih ulicah, katera je sedaj lastnina gospe Terpinčeve. Sukala se je takrat pravda med knezom Auerspergom in baronom Valvasorjem zaradi ozkih ulic („wegen des engen Gassels, so zwischen den Fürstenhof und des Freiherrn von Valvasor Hause gelegen“). Konec te pravde je bil, da so te ulice bile kot posestvo Auerspergovo priznane. Pl. Radics v tem poročilu nado izrekuje, da bode rodoljubna posestnica te hiše, gospa Terpinčeva, primerno ploščo v hišo vzi-dati dala, po kateri bi bil ohranjen spomin na zgodovinsko to hišo.

— („Matica slovenska“) je imela v soboto svoj občni zbor, o katerem „Novice“ na drugem mestu poročajo na drobno, kako so se vršile razprave po zborovem programu. Na tem mestu je treba povedati le to, da letošnji zbor je bil zopet popolnem podoben prejšnjim zborom, v katerih neka stranka Mladoslovencev, ki so zadnja leta na političnem polju potihnila, na literarnem polju rovari zoper Matični odbor, ki se v izdavanju knjig dosledno drži §. 1. Matičnih pravil, katera so osnovali rodoljubi dr. Bleiweis, dr. Toman in dr. Costa in so bila v občnem zboru 5. avgusta 1868. leta soglasno sprejeta. Ta §. veleva, naj Matica izdaje knjige, „pravi omiki naroda slovenskega primerne“. Ustanovniki Matice, ki so bili navzoči, ko so se v zboru leta 1868. pravila snovala, so dobro vedeli, kaj so hoteli s stvaritvijo Matice, in v tem duhu se nadaljuje izdavanje knjig. A to je trn v peti „Mladim“, česar njih zastopnik v občnem zboru leta 1877. (v „Letopis“) pravnič ni skrival, rekši, da „naša mlada generacija se od Matičnega odbora nič ne nadja, ker ta odbor ne bi sprejel nobenega svobodomiselnega zgodovinskega ali prirodopisnega na Darwinovo teorijo oprtega članka, in zato, ker naši mladi pisatelji ne pišejo za Matico, zato hira (lejte no!) znanstveno delovanje.“*) Koliko so „Mladi“ po tem hrepeneli, da bi Matično vodstvo in njeno blagajnico dobili v svoje gospodarstvo, kazal je prečitno l. 1871. nameravani „Chabrus-atentat“ na njo, ko so mahoma dvesto novih udov za tadanje volitve odborove vpisali, kateri pa so se koj drugo leto izgubili iz vrste plačevalcev. Ker tedaj tudi Chabrus „Mladim“ ni pomagal do zaželenega cilja, ostalo jim na posledni nič družega nego to, da v vsak občni zbor pridejo kaki trije zastopniki navedene stranke s proklamacijo: „vse ni nič vredno, kar Matica izdaja, nikjer nič napredka, gospodarstvo odborovo pogubno“. To se vsako leto ponavlja, čeravno ves drugi svet, ki pozna knjige in zemljevide Matične in pa račun odhodkih in stroških, vé, da so „Mladi“ uže toliko inteligentni, da sami ne verjamejo, kar govorijo v občnem zboru in pišejo v „Slov. Narodu“, in da kremljajo zato, da zvesti ostanejo svojemu principu: „calumniare audacter, semper aliquid haeret“ ali pa po Nestroyevem „Lumpaci“: „Nur Böses!“ Letos so si „Mladi“ te vrste iz Kranja naročili mladega g. dr. Tavčarja, iz Ljubljane pa so poslali Mahrovega učitelja g. Žvaba in pa finančnega koncipista g. dr. Stareta v zbor, da so naštimali znani tercet: „vse Matično blagó je nič“, „napredka nikjer“, „imetje njeno gre na kant“. Po takem Cigaletova „Znanstvena terminologija“ nič, — J. V. „Grmanstvo in njega vpliv na Slovanstvo“ nič, — Marnova „Hrvaška slovnica za Slovence“ ni nič, — dodatek Koseskivih „poezij“ nič, — prof. Erjavčeva „Potna tor-

bica“, prof. Voduškov „Jan. Popovič“, prof. Steklase „Przevalskega potovanje“, Navratilova „Nova pisma o Bosni in Hercegovini“, pl. Radiča „Slovenščina v besedi in pismu po šolah in uradih“, prof. Hubadove „Črtice o starožitnostih slovanskih“, P. Kozlerja „Dogodbe prvega zemljevida slovenske dežele“, Cimpermanske „Iztočne poslovice“, — Tomšičeva „Bibliografija“ itd. itd. — vse vse to so „Mladim“ — smeti! — Dr. Tavčar se je naloge svoje dobro na pamet naučil in sicer na tako hvalo „Mladim“, da je „Slov. Narod“ celi njegov govor od besede do besede na čelo zborovih obravnav postavil, ne omenivši niti obširnega začetnega govora predsednikovega niti poročila tajnikovega, se ve da oboje to bilo bi mu — preveč na poti bilo. Drugi govornik „pro domo“ Mladih pa je bil g. Žvab, al njega je pamet tako zapustila, da je potegnil list iz žepa in pretrese Koseskovih besed brati začel, dokler mu „berila“ zbora predsednik ni ustavil. Ker si bomo drznili finančno modrost g. dr. J. Stareta o gosodarstvu Matičnem pozneje pojasniti, sklepamo opazke k prvemu delu napadov na Matično literarno delovanje s 19. „Mislijo“ iz poslednjega „Zvonovega“ lista, katera se glasi tako le:

Prijatelj! dostojno in pošteno
S svojimi deli si služi čast,
Li meniš, da s tem je kaj pridobljeno,
Ako jo drugim hodiš krast?

(Konec prihodnjič.)

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Zanimivo je, kar ogerski časnik „Pesti Naplo“ o tem piše, da ministru Taaffeu zbornica poslancev ni dovolila skrivnega fonda. „Naplo“ piše: „Ko bi Taaffe se odpovedati hotel, težko da bi cesar sprejel njegovo odpoved. Cesarjevi krogi iskreno želijo spravo s Čehi, temu priča je tudi to, da pride cesarjevič stanovat v Prago. Krona starim centralistom na ljubo ne bo žrtvovala navzočnosti Čehov v državnem zboru. Če bi vendar Taaffe šel, pride Hohenwart. „Ustavoverci ne pridejo kvišku.“

— Zbornica poslancev obravnava potrebščine učnega ministerstva. Desnica in levica delate za svoj delež. Govornika grof Rihard Clam in dr. Rieger govorila sta tako odlično in objektivno, da sta žela celo hvalo ustavovercev. Grof Clam je posebno dobro opisal ljudske šole, rekši, da se dandanes v njih od ene strani preveč, od druge premalo uči, to je, ne dobro brati, pisati in računati; fizike in astronomije pa tudi nič. Dr. Rieger je dokazal, da z nemščino ne bode noben človek izveličan, na Ruskem, Poljskem, Hrvat-skem, Srbiji, Bulgariji itd. pa se dá živeti s slovanskim jezikom. „Bodimo pošteni — je nazadnje rekel — ker drug družega ne moremo uničiti, dajmo vsacemu narodu kar mu gre.“

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 21. aprila.

Včeraj je bila burna obravnava zaradi linškemu škofu odvzetih grajščin, enako burna pri verozakladnem davku. Desnica je zmagovala z 29 glasovi. Danes je o vseučiliščih govoril minister Konrad obetajoč praktično narod-nopravnost in gojenje versko-nravne šolske izreje.

*) „Kdor tega ne verjame, plača počen groš“ — tako se glasi star slovensk pregovor. Stavec.